

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
VERGİ HUKUKU KOMİSYONU

AVUKATLARIN VERGİLENDİRME REHBERİ (2024)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
VERGİ HUKUKU KOMİSYONU

AVUKATLARIN VERGİLENDİRME REHBERİ (2024)

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 434
AVUKATLARIN
VERGİLENDİRME REHBERİ
(2024)

Av. Doç. Dr. Hasan ORAL

ISBN: 978-605-7848-40-6

© Türkiye Barolar Birliği

Üçüncü Baskı: Mayıs 2024, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokađı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobirlik.org.tr

Baskı

ARCS Matbaa
Zübeyde Hanım Mah.
Aslanbey Cad. Tuna Han No: 101/2D
İskitler / ANKARA 0 (312) 384 24 01

Sertifika No: 49427

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
I. VERGİ SİSTEMİMİZDE AVUKATIN YERİ	7
II. AVUKATLARIN ŞEKLİ VERGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	9
1. Bildirim Yükümlülüğü	9
1.1. İşe Başlamayı Bildirim Yükümlülüğü	9
1.2. Adres Değişikliğini Bildirme Yükümlülüğü	10
1.3. İş Bıraktığını Bildirme Yükümlülüğü	11
2. Defter ve Belgeleri Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü	11
3. Tevsik Zorunluluğu	13
4. Serbest Meslek Kazanç Defteri Tutma Yükümlülüğü	14
5. Serbest Meslek Makbuzu Düzenleme Yükümlülüğü	15
6. Beyanname Verme Yükümlülüğü	16
6.1. Avukatların Vermesi Gereken Beyannameler ve Süreleri	16
6.2. Beyannamelerin Kanunda Belirtilen Süre İçerisinde Verilmemesi Halinde Öngörülen Yaptırımlar	19
III. AVUKATLARIN MADDİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ (ÖDEYECEKLERİ VERGİNİN TESPİTİ)	21
1. Genel Olarak	21
2. Avukatlarda Tahsilat İlkesi Geçerlidir	22
3. Avukatların Brüt Kazançlarından İndirebilecekleri Giderleri	22
3.1. Büro (Ofis) Giderleri; Seyahat ve İkamet Giderleri	23
3.2. İşyeri Kirası, Aydınlatma ve Isıtma Giderleri	24
3.3. Personel Ücretleri, Hizmetli ve İşçilerle İlgili Diğer Giderler	25
3.4. Kiralanan veya Envantere Dahil Olan Tesisat, Demirbaş Eşya ve Taşıtların Giderleri ve Amortismanları	26

3.5. Mesleki Faaliyetle İlgili Ödenen Tazminatlar	27
4. İndirimin Kabulü İçin Gerekli Belgeler	28
5. Serbest Meslek Kazancının Tespitinde İndirimi Mümkün Olmayan Giderler	29
6. Gelir Vergisi Tarifesi	30
EKLER	33
Ek 1: Mesleğe Yeni Başlayan Genç Avukatlar İçin Vergi ve Sigorta Prim Teşvik Uygulaması	33
1.1. Vergi Teşvikinden Kimler Yararlanabilir?	33
1.2. Vergi Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?	34
Ek 2: Beyanname Verme ve Ödeme Süreleri	35

ÖNSÖZ

Vergi sistemi içerisinde serbest meslek mensubu kategorisinde yer alan biz avukatların vergi idaresine karşı bir dizi vergisel yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülüklerin bir kısmı beyanname vermek ya da serbest meslek defteri tutmak gibi şekli ödevler olabileceği gibi bir kısmı da tahakkuk eden verginin vergi idaresine ödenmesi gibi maddi ödevler de olabilmektedir.

Şekli ya da maddi bu vergisel ödevlerin süresinde ve doğru bir şekilde yerine getirilmemesi avukatların vergi idaresince incelemeye alınmasına, inceleme sonucunda da vergi mevzuatınca öngörülen ağır yaptırımlara tabi tutulmasına neden olabilmektedir. Böylesi önemli sonuçları içeren, hak ve yükümlülüklerinin neler olduğu konusunda avukatların yeterli donanımına sahip olması, vergilendirmeyle ilgili olası olumsuz sonuçların önlenmesine imkân sağlayacaktır.

TBB Vergi ve İdare Hukuku Komisyonumuz serbest meslek mensubu avukatların mesleklerinden kaynaklanan vergi ödevlerini ve bu ödevlerin yerine getirilmesine ilişkin açıklayıcı bilgileri 2024 yılının güncel verileriyle ele almış ve bir kitapçık haline getirerek siz meslektaşlarımızın hizmetine sunmaktadır. TBB Vergi ve İdare Hukuku Komisyonumuz gerek TBB TV vasıtasıyla online gerek de barolarımıza bizzat giderek avukatların vergisel yükümlülükleri konusunda bilgilendirici eğitimleri sürdürmeye devam etmektedir.

Bu çalışmanın hazırlanmasına ön ayak olan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyesi ve İdare ve Vergi Hukuku Komisyonu Sorumlusu Av. Ali Bayram'a; çalışmayı kaleme alan aynı Komisyonun Sözcüsü Av. Dr. Hasan Oral'a çabaları için teşekkür ediyoruz. Ayrıca kitapçığı in-

celeyerek katkılar sunan Av. Prof. Dr. Nurettin Bilici'ye ve Av. Hüseyin İlik'e de katkıları için teşekkür ediyoruz.

Kurulumuzca gerçekleştirilen "Avukatların Vergilendirilmesi Rehberi" çalışmasının meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyorum.

Av. R. Erinç SAĞKAN

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

I. VERGİ SİSTEMİMİZDE AVUKATIN YERİ

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'muzun ilk maddesinde avukatlık mesleğinin niteliği, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olarak ifadelendirilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun birinci maddesinde gelir: "Bir gerçek kişinin bir takvim yılında elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır" şeklinde tanımlanmıştır. Gelir kapsamına giren kazanç ve iratlar ise, yedi bent halinde ikinci maddede sayılmıştır. Bu kazanç ve iratlardan biri de serbest meslek kazancıdır.

Avukatlık mesleği bir **serbest meslek faaliyeti**dir. Bu itibarla, avukatların kazancının vergilendirilmesi de serbest meslek kazançlarının vergilendirilmesindeki usul ve esaslara tabidir. Peki, serbest meslek faaliyeti nedir?

Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 66. maddesi serbest meslek kazancı; her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazanç olarak tanımlanmış ve aynı maddede serbest meslek faaliyetinin özellikleri belirtilmiştir.

GVK, avukatların kazançlarının da dahil olduğu kazançları **serbest meslek kazancı** adı altında değerlendirilebilmesi için bazı şartlar öngörmüştür. Buna göre;

- a) Sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan bir faaliyet olmalı.
- b) Bu faaliyetin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması gerekmektedir.

Bu hükme göre örneğin bir avukatlık bürosunda, bir avukatın denetimi altında çalışan avukatlar, bu kapsama göre serbest meslek kazancı elde etmemektedirler.

Kamuda veya başka bir avukatın yanında çalışan avukatların vergisel anlamda konumu ücretli çalışan olarak ifade edilmektedir. Ücretli çalışan avukatların vergisel ödevleri, yanında çalıştığı avukat ya da bağlı bulunduğu kurum tarafından yerine getirilmektedir. Bu çalışmamız serbest çalışan, bir diğer ifadeyle GVK'ya göre serbest meslek kazancı elde eden avukatların vergisel yükümlülüklerini açıklamak için hazırlanmıştır.

II. AVUKATLARIN ŞEKLİ VERGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

1. Bildirim Yükümlülüğü

Avukatlar vergisel işlemlerini bağlı buldukları vergi dairesi ile iletişim içerisinde gerçekleştirmektedir. Kanun koyucu kayıt dışılığın önüne geçmek amacıyla diğer vergi yükümlülerinde olduğu gibi avukatlık mesleği için de vergi idaresine bildirim yükümlülüğü getirmiştir. Bu nedenle avukatlar işe başlama dâhil, adres değişikliklerini; avukatlık mesleği dışında başka bir işle meşgul olmaları halinde yeni işlerini; avukatlık mesleğini bırakmaları halinde bu durumu bağlı buldukları vergi dairesine bildirmekle yükümlüdür.

Avukatların vergi idaresine ilişkin vergisel bildirimlerinin yanında Sosyal Güvenlik Kurumuna da hem kendileri hem de çalışanları için ayrıca bildirim zorunlulukları bulunmaktadır.

1.1. İşe Başlamayı Bildirim Yükümlülüğü

Ruhsat almış avukatlar işe başlama tarihinden itibaren **10 gün içinde** interaktif vergi dairesi üzerinden **elektronik ortamda ya da** ilgili vergi dairesine kâğıt ortamında işe başladıkları vergi idaresine bildirmekle yükümlüdürler.

Avukatlar işe başlama bildirimini, ofislerinin bağlı bulunduğu yerdeki vergi dairesine veya mal müdürlüklerine yapmalıdır.

İşe başlama bildiriminin, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir aracılığıyla düzenlenmesi halinde, bildirim bu kişiler tarafından da ayrıca kaşe/mühür basılmak suretiyle imzalanır.

İşe başlama bildiriminin gerçekleşmesiyle, vergi dairelerince yapılacak yoklamanın sonucu beklenilmeksizin mükellefiyet tesis edilerek avukata vergi numarası verilir. Vergi mükellefiyetinin başlaması ile avukatların vergilendirmeye yönelik beyanname verme, vergi ödeme ve vergi levhası tasdik ettirme gibi yükümlülükleri de başlamış olur.

İşe başlama bildiriminde bulunmamak suretiyle mükellefiyet kaydı açtırmayan mükellefler için kesilen ceza, Vergi Usul Kanunu (VUK) 352/1-7 bendi uyarınca birinci derecede usulsüzlük cezasıdır. Bu nedenle mesleğe yeni başlayacak avukatların bildirim yükümlülüğünü, işe başlama- dan itibaren 10 gün içinde gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

İşe başlama bildirimi üzerine vergi dairesince mükellefiyet tesisi işlemi gerçekleştirilir ve “Elektronik Yoklama Sistemi” üzerinden mükellef nezdinde yoklama yapılır.

İşe başlama yoklamaları, mükellefiyetin tesis edildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde vergi dairesince sonuçlandırılır.

1.2. Adres Değişikliğini Bildirme Yükümlülüğü

Avukatlar adres, iş veya iş yerlerinde meydana gelen değişiklikleri, **değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren bir ay içerisinde** dilekçeyle bağlı oldukları vergi dairesine yahut İnteraktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) aracılığı ile vergi dairesine gitmeden sistem üzerinden bildirmek zorundadırlar.

Avukatlar adres değişikliğine ilişkin bildirim sadece yeni vergi dairesine verilecektir. Önceki vergi dairesine de bildirim yapılabilmesi 240 sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile kaldırılmıştır.

Avukatın adres değişikliğine ilişkin başvurunun yeni vergi dairesine yapılması üzerine, vergi dairesi tarafından avukatın bildirdiği yeni iş yeri adresinde yoklama yapılacaktır.

Yeni vergi dairesi tarafından yapılan yoklama sonucunda mükellefin yeni adresinde faaliyete başladığının tespit edilmesi hâlinde yeni vergi dairesi tarafından nakil nedeniyle işe başlaması yapılacak ve eski vergi dairesinde bulunan mükellefiyet kaydı nakil nedeniyle yeni adreste işe başlama tarihi itibarıyla sistem tarafından otomatik olarak terkin edilecektir.

İşyeri değişikliğini bir aylık süre içerisinde yapmayan avukatlara vergi idaresinin kabahat kapsamındaki yaptırımı ikinci derece usulsüzlük cezasıdır. Ancak vergi dairesince eski adrese tebliğ yapılmasından doğabilecek sıkıntılar, tüm mükellefler için ikinci derece usulsüzlük cezasından çok daha büyük bir bedele neden olabilir. Bu nedenle işyeri değişikliklerinin vergi idaresine süresinde bildirimini büyük önem taşımaktadır.

1.3. İş Bıraktığını Bildirme Yükümlülüğü

Avukatların vergiyi doğuran olayı içeren avukatlı hizmetlerini tamamen durdurması ve sona erdirmesi işi bırakma olarak ifade edilebilir. Avukatların işi bırakması halinde, bu durumu **1 ay içerisinde interaktif vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda ya da vergi dairesine kâğıt ortamında bildirmesi** gerekmektedir.

İşyeri değişikliğinde olduğu gibi, işi bıraktıklarını bir aylık süre içerisinde vergi idaresine bildirmeyen avukatlara öngörülen kabahat kapsamındaki yaptırım ikinci derece usulsüzlük cezasıdır.

İşe bırakma bildirimini üzerine vergi dairesince mükellefiyet tesisi işlemi gerçekleştirilir ve “Elektronik Yoklama Sistemi” üzerinden mükellef nezdinde yoklama yapılır.

2. Defter ve Belgeleri Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

VUK’a göre defter tutmak mecburiyetinde olan avukatlar, tuttukları defterler ile bu defter kayıtlarının dayanağını oluşturan vesikaları ilgili

buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye ve yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz etmeye mecburdurlar.

İnceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere **defter ve belgelerin ibraz edilmemesi VUK'a göre gizleme suçunu** oluşturmaktadır. VUK 359. maddesinde defter ve belgeleri gizlemeyi **on sekiz aydan beş yıla kadar hürriyeti bağlayıcı ceza**yı gerektiren bir suç olarak düzenlemiştir.

Defter ve belgelerin beş yıllık süre boyunca avukatın bizzat kendi uhdesinde saklanması gerekmektedir. Zira defter ve belgelerin mali müşavir ve muhasebecide olduğu ve bu nedenle süresinde ibraz edilemediğine ilişkin savunma, içtihatlarla göre yargılamada tek başına yeterli görülmemektedir.

Son dönemde teknolojik gelişmeyle beraber **e-defter tutma ve e-serbest meslek makbuzu düzenleme zorunluluğu** getirilmiştir.

Kâğıt ortamında tutulan defter ve belgelerde olduğu gibi e-defterler ve e-fatura uygulamasında da e-defterler beratları¹ ile birlikte muhafaza edilmek zorundadırlar. Defterlerini elektronik ortamında tutanlar, elektronik defterlerini ve ilgili beratlarını vergi kanunları, Türk Ticaret Kanunu ve diğer düzenlemelerde yer alan süreler dâhilinde elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istenildiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla eksiksiz ve okunabilir şekilde ibraz etmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. **Elektronik defter ve beratları avukatlar, kendi işletim sisteminde saklamaları** gerekmektedir.

Avukatlar, alış ve gider belgelerini, veri formatındaki bilgileri içerecek şekilde elektronik kayıt ve belge haline getirecekler, ayrıca bu belgeleri orijinal haliyle de kâğıt ortamında muhafaza edeceklerdir. Avukat-

1 Elektronik Defter Beratı; Elektronik Defter Genel Tebliği'nde yer alan esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Gelir İdaresi Başkanlığı Mali Mührü ile onaylanmış elektronik dosya olarak tanımlanmaktadır.

lar, anlaşmalı matbaalarda bastırmak veya notere tasdik ettirmek suretiyle VUK uyarınca düzenlemek zorunda oldukları belgelerin aslını, kâğıt ortamında düzenleyerek ilgili kişiye verecek, ancak bu belgelerin ikinci nüshalarını veri formatına uygun şekilde elektronik ortamda elektronik belge olarak muhafaza edeceklerdir.

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, e-faturaların okunabilir kâğıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir. Elektronik faturaların işletmelerin bilgi işlem sistemlerinde saklanması esastır. Ancak üçüncü kişiler nezdinde de elektronik saklama yapılabilecektir. Muhafaza ve ibraz sorumluluğu avukatın kendisine ait olacaktır.

3. Tevsik Zorunluluğu

Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınan yetkiye istinaden; birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde tespit edilenlerin, defter tutmak zorunda olan çiftçilerin, serbest meslek erbabının (avukatlar), vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemler ile nihai tüketicilerden mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları **7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini, aracı finansal kurumlar** (5411 sayılı Kanunda tanımlanan banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları, 6475 sayılı Kanuna göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.) **kanalıyla yapmaları** ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca mevzuatlarına göre düzenlenen belgelerle (dekont, hesap bildirim cetveli, alındı vb.) tevsik etmeleri zorunludur.

Tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak VUK'da yer alan belgeleri düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

Parça parça ödemelerde, toplam miktarın 7.000 TL'yi geçmesi halinde de işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir. Örneğin avukat (A), almış olduğu dava karşılığında

20.000 TL alacaktır. Müvekkil (B) bu meblağı 5.000 TL taksitler halinde ödeyecektir. Bu durumda serbest meslek makbuzunun, taksitlerin ödendiği tarihlerde 5.000 TL üzerinden düzenlenmesi ibraz zorunluluğunu ortadan kaldırmayacak, sözleşmenin toplam tutarı belirlenen haddi aştığından kısım kısım yapılan her bir tahsilat ve ödeme de aracı finansal kurumlar kanalıyla tevsik edilecektir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda serbest meslek erbabı avukat (A) ile tevsik zorunluluğu kapsamında ise müvekkil (B)'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Bu zorunluluğa uymayanlara, **işleme konu tutarın %5'i oranında özel usulsüzlük cezası** kesilecektir.² Ancak belirtmek gerekir ki; bankadan ödenme zorunluluğu olmasına rağmen nakit olarak yapılan her bir işlem için **ayrı ayrı ceza kesileceğinden, banka kanalıyla yapılmayan ödemelerin fazla olması durumunda ceza miktarı oldukça artabilir.**³

4. Serbest Meslek Kazanç Defteri Tutma Yükümlülüğü

Bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden, bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan fark serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek kazancı, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulan serbest meslek kazanç defteri üzerinden tespit edilir. Serbest çalışan avukatlar, doktorlar gibi kolektif, adi komandit ve adi şirketler de serbest meslek kazançlarını serbest meslek kazanç defterine göre tespit ederler.

486 Seri numaralı VUK Genel Tebliği, noterler hariç, serbest meslek mensuplarının 01.01.2018 tarihinden itibaren **serbest meslek kazanç defterlerinin elektronik ortamda tutulacağını** belirtmiştir. Genel

2 2024 yılı için uygulanacak ceza tutarı, birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı için 11.800 TL'den az olamaz. (VUK Mük.Mad.355/1)

3 2024 yılı için cezanın üst sınırı 8.700.000 TL'dir. (VUK Mük. Mad. 355)

Tebliğ’de bu sistemin amacının; “Defter-Beyan Sistemi” ile vergisel ve ticari işlemlerin elektronik ortamda kayıt altına alınması, kayıtlardan hareketle defter ve beyannamelerin elektronik olarak oluşturulması ve muhafaza edilmesi, bu sayede yükümlülöklere ilişkin bürokratik işlemlerin ve uyum maliyetlerinin azaltılması, kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve vergiye gönüllü uyum seviyelerinin artırılması olduğu belirtilmiştir.

Sistem üzerinden tutulan **defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Gelir İdaresi Başkanlığına aittir**. Başkanlık mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından girilen kayıtları ve bu kayıtlardan hareketle oluşan defterleri elektronik ortamda muhafaza edecek ve mükelleflerin kullanımına hazır halde bulunduracaktır.

Kendisinden mükellefiyetine ilişkin **defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen mükellefler**, talepte bulunan birim ile ibrazı talep edilen bilgilerin mahiyetini ibraz talep yazısının bir örneği ile birlikte **ibraz süresinin sonundan en geç on** gün önce bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Başkanlığa bildirecektir. Başkanlık bu bildirimle ilişkin usul ve esaslar ile bildirim yöntem ve içeriğinin belirlenmesi konusunda yetkilidir.

5. Serbest Meslek Makbuzu Düzenleme Yükümlülüğü

193 sayılı Kanununun 65. maddesine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Bu kapsamda, serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenen vekalet ücretleri serbest meslek kazancı olup, bu kazançların serbest meslek kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Avukatlar elde ettikleri serbest meslek kazancı karşılığında serbest meslek makbuzu düzenlemek yükümlülüğündedir.

Serbest meslek makbuzu düzenlenmesi ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak Avukatlar İçin Serbest Meslek Makbuzu Düzenleme Rehberi’nde ele alınmıştır.

6. Beyanname Verme Yükümlülüğü

Serbest meslek mensubu avukatlar hiçbir gelir etmese dahi, vergi idaresine ilişkin bazı şekli ödevleri süresinde yerine getirmek zorundadır. Bu şekli zorunlulukların biri de beyanname verme yükümlülüğüdür.

6.1. Avukatların Vermesi Gereken Beyannameler ve Süreleri

Avukatlar vergi idaresine kanunda belirtilen süreler içerisinde aşağıda belirttiğimiz beyannameleri vermekle yükümlüdür.

a. Yıllık Gelir Vergisi Beynamesi

GVK'nın 1. maddesine göre gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların net (safi) tutar olarak tanımlanmıştır. Yıllık gelir vergisine konu olacak kazanç GVK'nın 2. maddesinde yer alan gelir unsurlarından oluşur. Bu unsurlardan birisi de serbest meslek kazancıdır. Buna göre serbest meslek erbabı avukatlar için gelir vergisinin konusu, avukatın bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların net tutarı olarak ifade edilebilir.

Avukatların beyanname verecekleri dönem ilgili geçmiş takvim yılıdır. Takvim yılından kastedilen 1 Ocak'ta başlayan 31 Aralık'ta sona eren dönemdir. Eğer avukat sene içinde işe başlamışsa takvim yılı, işe başlama tarihinden 31 Aralık tarihine kadar olan süre için dikkate alınır.

Mükellef çeşitli kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettiği vergiyeye tabi kazanç ve iratlarını yıllık beyannameye birleştirir. Bu suretle toplanan gelir, vergi dairesine bildirilir.

Bir takvim yılına ait yıllık gelir vergisi beyanamesi:

- **İzleyen yılın 31 Mart** günü akşamına kadar,
- Takvim yılı içinde memleketi terk edenlerin beyannameleri, memleketi terke takaddüm eden 15 gün içinde,

- Ölüm halinde ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde mirasçılar tarafından verilecektir.

Mart ayında beyan edilecek olan **gelir vergisi iki eşit taksit halinde Mart ve Temmuz ayları sonuna kadar ödenecektir**. Ölüm ve memleketi terk halinde verilecek beyannameler üzerinden hesaplanan vergilerin vadesi ise bu beyannamelerin verilebileceği son gündür.

b. Geçici Vergi Beyannamesi

Geçici vergi, ticari kazanç sahipleri, serbest meslek sahibi ve kurumlar vergisi yükümlülerinin, cari vergilendirme döneminin gelir ve kurumlar vergisine, üç aylık kazançları üstünden hesaplanarak ödenen vergi uygulamasıdır. Geçici Vergi, vergilendirme dönemlerinin Gelir ve Kurumlar Vergisi'ne mahsuben üçer aylık kazançları üzerinden hesaplanarak ödenen **peşin vergi** uygulamasıdır. Bu yüzden peşin vergi de denilmektedir.

Geçici Vergi beyannameleri, ilgili 3 aylık hesap döneminin bitimini takip eden 2. ayın 17. gününe kadar verilir ve ödenir. Örnek olarak Ocak-Şubat-Mart dönemine ait olan Geçici Vergi 17 Mayıs akşamına kadar verilir ve 17 Mayıs akşamına kadar ödenir.

c. Katma Değer Vergisi Beyannamesi

KDV avukatlar açısından, avukatlık mesleğini ifa etmesiyle gerçekleşmektedir. Aylık olarak düzenlenmesi gereken KDV beyannamesi, **her ayın 28. günü** mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

Verilen beyanname üzerinden hesaplanacak verginin ödemesi de aynı tarih içinde (28. günü akşamına kadar) yapılır.⁴

4 Avukatlar verdikleri hizmet karşılığında elde ettikleri gelirlerine ilave olarak müvekkillerinden %20 oranında da KDV tahsilatı yaparlar. Topladıkları KDV'den giderleri ile ilgili ödedikleri KDV'leri düşüp aradaki farkı vergi idaresine yatırılırlar.

d. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

Muhtasar beyanname, GVK 84. maddesine göre işverenler veya vergi tevkifatı yapan diğer kişiler tarafından kesilen vergilerin toplu olarak vergi dairesine bildirilme işlemidir.

Muhtasar beyannamede vergi aslı, vergi borçlusundan değil, vergi sorumlusundan talep edilir. Vergi sorumlusu, başkasına ait vergi ödevlerini kendi malvarlığından vergi dairesine yerine getirme zorunluluğu olan kişidir. **Avukat, yanında çalıştırdığı ve maaş verdiği avukat, sekreter, kâtip gibi çalışanlarının vergisel ödevlerini onlar adına** ve yerine vergi dairesine karşı kendisi yerine getirecektir. Bu ödevlerin yerine getirilmemesi halinde, verginin aslı ve ferileri ile vergi cezaları vergi idaresince, vergi sorumlusu olan işveren avukattan istenir.

Muhtasar beyannamede vergi tutarı, vergi sorumlusu tarafından stopaj yöntemi ile hesaplanarak, vergi mükellefinin bağlı olduğu vergi dairesine beyan edilir ve ödenir. Bu yöntemde; gelir sahibinin eline geçmeden vergisi kesilmekte ve devlete beyan edilerek ödenmektedir. Kesilen vergiler arasında Gelir Vergisine ilave olarak Damga Vergisi de bulunmaktadır. Vergi hesaplaması çalışan personele de iletilen **bordro** üzerinde yapılmaktadır.

Çalışanların bir de Sosyal Güvenlik yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesi sorumluluğu da işveren avukata verilmiştir. İşveren avukat kendisinin ve çalışanlarının Sosyal Güvenlik primlerini her ay SGK'ya bildirip ödemekle yükümlüdür.

Ayrı ayrı verilen Muhtasar Beyanname ile SGK Beyannamesi 01.08.2020 tarihi itibarıyla "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" adı altında birleştirilmiştir. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine geçişle birlikte, çalışanı bulunup bulunmamasına göre beyanname verme süreleri yeniden düzenlenmiştir. Buna göre; çalışanı bulunmayan avukatlar **üç ayda bir** bu beyannameyi vereceklerdir. En az bir sigortalı çalışanı bulunan avukatlar ise muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini **aylık** olarak verecektir.

Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vergi kesintisi ve prim ve hizmete ait bildirimleri **takip eden ayın 26. günü gece saat 23:59'a kadar verilir** aynı süre içerisinde ödenecektir. Beyannamenin verilmesi sonrasında oluşan tahakkuklar, Gelir İdaresi tarafından belirlenen ödeme kanalları ile yapılacaktır.

6.2. Beyannamelerin Kanunda Belirtilen Süre İçerisinde Verilmemesi Halinde Öngörülen Yaptırımlar

Avukatlar yukarıda belirttiğimiz beyannameleri, belirtilen süreler içerisinde vergi idaresine internet üzerinden vereceklerdir. Belirtmek gerekir ki, beyannamelerin süresi içerisinde vergi idaresine verilmesi şekli bir ödevdir. Yani avukatlar, ilgili olduğu döneme ilişkin herhangi bir **faaliyeti veya kazancı olmasa da beyannamelerini öngörülen süre içerisinde vergi idaresine sunmaları gerekir**. Süresi geçtikten beyannameleri sunmaları ya da veya beyannamelerini hiç sunmama-ları vergi kanunlarına göre yaptırıma tabi tutulmuştur. Beyanname vermeme fiili vergi kaybına neden olmasa da yaptırım uygulanacaktır.

Elektronik ortamda beyanname süresi geçtikten sonra belli bir süre içerisinde verilmesi ya da daha sonraki tarihlerde verilmesi farklı oran-larda **usulsüzlük cezasının** uygulanmasına neden olmaktadır. Şöyle ki;

Elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası;

Beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 30 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır (2024 yılı için bu miktar 1.180 TL'dir).

Bu sürenin dolmasını takip eden 30 gün içinde verilmesi halinde ise 1/5 oranında uygulanır (2024 yılı için bu miktar 2.360 TL'dir).

İkinci 30 günün geçmesi halinde ise de özel usulsüzlük cezası tam olarak uygulanır (2024 yılı için bu miktar 11.800 TL'dir).

Beyannamenin vergi idaresine **süresinde verilmemesi fiili** aynı zamanda vergi idaresince **re'sen tarhiyat sebebidir**. Vergi idaresi tek

tarafı olarak süresinde beyanname vermeyen avukatın defter ve belgelerini inceleyebilir veya vergi matrahının re'sen takdir edilmesi için takdir komisyonuna sevk edebilir. İnceleme veya takdir komisyonuna sevk neticesinde bir tarhiyat ortaya çıkarsa, yani ortada ayrıca bir vergi kaybının tespiti de varsa özel usulsüzlük cezasına ek olarak avukat, vergi aslını, vergiye ait faizi ve vergi ziyayı cezasını ödemekle de karşı karşıya kalabilecektir.

Süresinde verilmeyen beyannamelerin vergi idaresince incelemeye başlanmasından veya takdir komisyonuna sevk işleminin yapılmasından önce VUK'un 371. maddesi uyarınca **pişmanlık** talepli olarak verilmesi halinde, vergi ziyayı cezası uygulanmayacaktır.

III. AVUKATLARIN MADDİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ (ÖDEYECEKLERİ VERGİNİN TESPİTİ)

1. Genel Olarak

Avukatın net kazancı, bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para, ayınlar ile diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.

Avukatın müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazanca ilâve edilir. Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde VUK'un 328. maddesine göre hesaplanan müspet fark kazanca eklenir.

Vergi, resim, **harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara sarf edilen para ve ayınlar kazanç sayılmaz.**

2. Avukatlarda Tahsilat İlkesi Geçerlidir

Serbest meslek kazancının elde edilmesinde tahsilat esası geçerlidir. Bu itibarla, avukatlar için;

- Bilgileri dahilinde olması şartıyla, namlarına kamu müessesesine, icra dairesine, bankaya, notere veya postaya para yatırılması,
- Serbest meslek kazancı olarak doğan alacağın başka bir şahsa temlik (Temlikin ivazlı olup olmadığına bakılmaz. İvazlı temliklerde ivazın tahsil şartı aranmaz.) veya müvekkiline olan borcu ile takası

Tahsil hükmündedir.

Döviz ile yapılan ödemeler, ödeme gününün borsa rayici ile borsada, rayici yoksa Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek kur üzerinden Türk parasına çevrilir. (VUK. 280. madde) Hazine ve Maliye Bakanlığı, tahsil edilen dövizin tahsil tarihindeki **“Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Alış Kuru”** dikkate alınarak kayıt ve beyanlara intikal ettirileceğini kararlaştırmıştır. (130 ve 536 Seri Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği)

3. Avukatların Brüt Kazançlarından İndirebilecekleri Giderleri

GVK hükümlerine göre gelir; bir gerçek kişinin bir takvim yılında elde ettiği kazanç ve iratların **safi tutarı** olarak tanımlanmıştır. Buna göre avukatların, avukatlık hizmetine ilişkin faaliyetinden elde edilen kazançlar serbest meslek kazancı olduğundan, avukatların “safi kazancı”, bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ile diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler toplamından bu faaliyeti nedeniyle yapılan giderler indirildikten sonra kalan fark olarak ifade edilebilir.

Bu nedenle safi kazancın tespiti için indirim konusu yapılacak giderlerin neler olduğunun belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bir serbest meslek faaliyeti olarak avukatların giderlerinin mesleki kazancın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için aşağıdaki dört koşulun varlığı aranır:

- Yapılan gider **mesleki kazancın elde edilmesi ve idamesi için** yapılmalıdır. Bir giderin serbest meslek kazancından indirim konusu yapılabilmesi için;
  - ▶ Kazancın elde edilmesi ve idamesi ile **açık ve doğrudan bir bağlantı**nın bulunması,
  - ▶ Yapılan **işin mahiyetine uygun** olması ve
  - ▶ İş hacmi ile mütenasip olması gerekir.
- **Gider karşılığında sabit kıymet iktisap edilmemiş** olmalıdır. Yapılan bir harcama karşılığında maddi veya gayri maddi bir kıymet iktisap edilmesi halinde, indirilecek bir genel giderden değil, sahip olunan aktif kıymetlerin amortismanı söz konusu olacaktır.
- **İndirim konusu yapılacak gider kanunen kabul edilebilir** bir nitelikte olmalıdır.
- Giderin VUK'da belirtilen **belgelerle tevsik edilmesi** gerekir.

Aşağıdaki başlıklar altında daha somut olarak, indirim konusu edilebilecek gider kalemleri açıklanmaktadır.

3.1. Büro (Ofis) Giderleri; Seyahat ve İkamet Giderleri

Müvekillere ikram edilmek üzere satın alınan çay, kahve, kurabiye vs. gibi giderler indirim konusu edilebilmektedir.

GVK 68. maddesine göre **mesleki yayınlar için ödenen giderler** hasılattan indirilir. Ancak günlük gazetelere veya siyasi içerikli, meslekle doğrudan alakası olmayan yayınlara ait bedeller indirim konusu yapılamamaktadır.

İletişim giderleri, serbest meslek faaliyetinin yapılması sırasında kullanılan; telefon, faks, internet, posta vb. giderlerdir.

Avukatın mesleki faaliyetini devam ettirmek için bürosunda bulunması ve kullanması gereken bilgisayar, kâğıt, kalem, dosya vb. satın aldığı ürünler için harcadığı bedeller **kırtasiye gideri** adı altında indirim konusu yapılabilir.

Bir mali müşavir vergi itilafına ilişkin bir avukattan, **bir avukat spesifik bir konuda başka bir avukattan hizmet alabilir**. Hizmet akdi ile çalıştırılmayan bu kişilere ödenen ücretler, serbest meslek kazancının tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilir.

GVK 68/3. maddesine göre **seyahat ve konaklama giderleri** indirim konusu yapılabilir. Ancak bu giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için;

- Seyahatin işle ilgili olması,
- Seyahatin amacının gerektirdiği süreyle sınırlı olması gerekir.

Seyahat harcamaları yolculuklar nedeniyle taşıma araçlarına ödenen ücretlerden; konaklama nedeniyle yapılan ödemelerden ve seyahat süresince şehir içi ulaşım araçlarına ödenen ücretlerden oluşur. Doğal olarak, seyahat harcamalarının VUK'da belirtilen vesikalarla tevsik edilmesi gerekir.

3.2. İşyeri Kirası, Aydınlatma ve Isıtma Giderleri

GVK 68. maddeye göre;

- İşyeri kiralanmış olup işyerinde serbest meslek erbabı ikamet etmiyorsa;
  - ▶ Kira ödemelerinin TAMAMI gider yazılır.
  - ▶ Isıtma ve aydınlatma gibi diğer ödemelerin TAMAMI gider yazılır.
- İşyeri kiralanmış olup işyerinde serbest meslek erbabı ikamet ediyorsa;

- ▶ Kira ödemelerinin TAMAMI gider yazılır.
- ▶ Isıtma ve aydınlatma gibi diğer ödemelerin YARISI gider yazılır.
- İşyeri kendi mülkü olan serbest meslek erbabı işyerinde **ikamet etmiyorsa**;
  - ▶ Amortismanın TAMAMI gider yazılır.
  - ▶ Isıtma ve aydınlatma gibi diğer ödemelerin TAMAMI gider yazılır.
- İşyeri kendi mülkü olan serbest meslek erbabı **işyerinde ikamet ediyorsa**;
  - ▶ Amortismanın YARISI gider yazılır.
  - ▶ Isıtma ve aydınlatma gibi diğer ödemelerin YARISI gider yazılır.

3.3. Personel Ücretleri, Hizmetli ve İşçilerle İlgili Diğer Giderler

Avukatlar işyerinde çalıştırdıkları personellerine ödedikleri ücretleri gider olarak indirim konusu yapabilirler. **Çalışan ve ücret ödenen kişi** eşi ve (veya) çocuğu da olabilir.

Avukat gerek kendisi gerekse çalışanları için **emekli sandıkları ile mesleki teşekküllere ödediği giriş ve emeklilik aidatlarını** hasılatından indirir. Ancak üye olunması mesleki bakımdan zorunlu bulunmayan bir kuruluşa (Örneğin, “Genç Avukatlar Derneğine”) yapılan aidat ödemeleri gider olarak kabul edilmemektedir.

Yemek giderleri indirim konusu yapılır. **Yemeğin işyerinde hazırlanması** durumunda yapılan masraflar düşülür.

Yemeğin dışarıda yenmesi durumunda ise kişi başına günlük (2024 yılında) 170 TL (KDV hariç) gider yazılır. Personele işyeri dışında yediği yemek bedelinin ödenmesi durumunda ödenen bedel bir yandan indirim konusu yapılmakta öte yandan da bu para **çalışana verilen ilave bir ücret** olarak değerlendirilmektedir.

GVK 40/9'a **göre ticari kazanç sahipleri**, çalışanlarının bireysel emeklilik şirketlerine ödenen katkı paylarını ticari kazancın tespitinde gider olarak indirebilmesine karşın, serbest meslek erbabı bu giderleri indirim konusu yapamamaktadır. Ancak GVK 68. maddesine göre genel gider olarak indirim konusu yapılabilir.

3.4. Kiralanan veya Envantere Dahil Olan Tesisat, Demirbaş Eşya ve Taşıtların Giderleri ve Amortismanları

Mesleki faaliyette kullanılan bilgisayar, yazıcı, telefon, mobilya, taşıt gibi tesisat ve demirbaşlar için **ödenen para 2024 yılında 6.690 TL'yi aşmıyorsa** bu ödeme **doğrudan doğruya gider yazılabilir**. (VUK m. 313) Değerin bu tutarın üzerinde olması durumunda ise yapılan harcamanın amortisman ayırma yoluyla giderleştirilmesi söz konusu olacaktır.

Mesleki faaliyette kullanılan **bilgisayar, yazıcı, telefon, mobilya, taşıt gibi** tesisat ve demirbaşların **bir yıldan fazla kullanılması ve yıpranmaya, aşınmaya ve kıymetten düşmeye maruz kalması halinde VUK'a göre ayrılan amortismanlar** gider yazılabilecektir.

Amortisman ayrılabilmesi için **satın alınan tesisat ve demirbaşların bedelinin ödenip ödenmediğine bakılmaz**. Amortisman kayıtlarında gösterilmesi (envantere kaydedilmesi) şartıyla amortisman ayrılması mümkündür.

- **Binek otomobili giderleri:** Serbest meslek erbabı binek otomobillerinin amortismanlarının yanı sıra, bu araçların akaryakıt, bakım, onarım ve sigorta giderlerini (%70 sınırlaması dikkate alınarak) hasılatlarından gider olarak indirebileceklerdir. Ancak bu taşıtların motorlu taşıtlar vergisi gider olarak dikkate alınmayacaktır. (Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, m. 14)

Kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin ödenen aylık kira bedeli ile gider olarak indirim konusu yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin en fazla **%70'i** indirilebilecektir. (GVK m. 40, 68)

Satın alınan binek otomobillerinde gider olarak **indirim konusu yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin** toplam tutarı 690.000 TL ile sınırlanmıştır. (GVK GT No: 324) **İndirim konusu yapılamayan KDV'nin**, otomobilin bedeline ilave edilerek amortisman ayrılmak suretiyle gider yazılması mümkündür.⁵

Amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek tutar; özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç 790.000 TL, vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde ise 1.500.000 TL ile sınırlanmıştır. Binek araç kiralması durumunda gider gösterilebilecek aylık araç kira bedeli sınırı 26.000,00-TL'ye yükseltilmiştir. (GVK GT No: 324)

3.5. Mesleki Faaliyetle İlgili Ödenen Tazminatlar

GVK 68 (1/10) maddesine göre tazminatların serbest meslek kazancının tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilmesi için;

- Ödenen tazminat serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmalıdır,
- Tazminat mukavelenameye, ilama veya kanun emrine istinaden ödenmiş olmalıdır ve
- Tazminat serbest meslek erbabının şahsi kusurundan veya suçlarından kaynaklanmış olmamalıdır.

Bu kapsamda mükellefin işyerine ait aydınlatma, ısıtma ve su giderlerine ilişkin faturaları geç ödemesi nedeniyle sözleşme gereğince ödenen gecikme zammı ve faizlerin kazançtan indirimi mümkündür. Benzer şekilde avukatın şahsi kusurundan kaynaklanmayıp; avukatın

5 Mesleki faaliyette kullanılan iktisadi kıymetlerin normal tamir, bakım ve temizleme giderleri dışında iktisadi kıymetini devamlı olarak artıran giderler doğrudan gider yazılmayıp, amortismanına tabi tutulması gerekir. Serbest meslek faaliyeti için kiralanan gayrimenkullerin değer artırıcı giderleri ya da faaliyetin icrası için gayrimenkule bağlı tesisatın bedelleri özel maliyet bedeli olarak ayrıca tespit edilecek; tespit edilen bu özel maliyet bedellerine faydalı ömürlerine göre değil, kira süresi boyunca amortisman ayrılacaktır.

yanında ücretli olarak çalışan avukatın verdiği zararlar için ödenen tazminatlar da indirim konusu yapılabilecektir.⁶

4. İndirimin Kabulü İçin Gerekli Belgeler

Avukatlar yukarıda belirtmiş olduğumuz kalemleri indirim konusu yaparak, söz konusu dönemde ödeyecekleri verginin miktarını azaltmaktadır. Dolayısıyla giderlerinin gerçekten yapıлып yapılmadığının ispatı VUK ile Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği belgelerle yapılmalıdır.

-VUK'un Uygun Gördüğü Belgeler: Bu belgeler kısaca şu şekilde tanımlanabilir:

- Fatura: VUK'un 229. maddesine göre, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari bir vesikadır.
- Serbest Meslek Makbuzu: VUK'un 229. maddesine göre, serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için düzenlenen vesikadır.

6 Yıl içinde serbest meslek kazanç defterine yazılarak indirim konusu yapılan bu giderlere ilave olarak meslek mensuplarının izleyen yılın mart ayında verecekleri beyanname üzerinde indirim konusu yapabilecekleri (GVK m. 89'da ayrıntıları açıklanan) bazı harcamalar da bulunmaktadır:

- ▶ Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait şahıs sigorta primleri (beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak kaydıyla),
- ▶ Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait eğitim ve sağlık harcamaları (beyan edilen gelirin %10'unu aşmaması, Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla)
- ▶ Engellilik indirimi,
- ▶ Bazı bağış ve yardımlar.

c. Fatura Yerine Geçen Belgeler: Fatura yerine geçen belgelere örnek olarak perakende satış vesikaları, fiş, gider pusulası ve müstahsil makbuzunu verebiliriz.

-Hazine ve Maliye Bakanlığınca Katma Değer Vergisinde İndirim Konusu Edilebilen Belgeler:

a. Evrak tevzi listesi ve gelir makbuzu,

Akaryakıt alımlarında ödeme kaydedici cihaz fişleri

İcra dairelerince düzenlenen tahsilat makbuzları.

5. Serbest Meslek Kazancının Tespitinde İndirimi Mümkün Olmayan Giderler

- Serbest meslek erbabının herhangi bir surette zayi olan paraları ile çalınan mal, ecza ve benzeri maddelerle demirbaş eşya bedelleri,
- Mesleki faaliyetle ilgili bulunmayan kurslara yapılan ödemeler,
- Günlük gazeteler ile mesleki faaliyetle ilgili olmayan dergi ve kitap alımları için ödenen tutarlar,
- Serbest meslek erbabının kendi adına kayıtlı olmayan, bürosunda ücretli olarak çalışana ait cep telefonlarına ilişkin haberleşme ücretleri,
- Ortaklık olarak faaliyette bulunan serbest meslek mensuplarının, kendi şahıslarına ait cep telefonu masrafları,
- Avukatların büroda ikram ettiği alkollü içki bedelleri,
- Serbest meslek erbabının katıldığı çeşitli iş yemeklerinde ödediği yemek bedelleri,
- Serbest meslek faaliyeti ile ilgisi olmayan seminer ve konferanslar için yapılan yol giderleri ile konaklama ve yemek giderleri,

- Kiralanan veya envantere dahil olan taşıtlar için ödenen motorlu taşıtlar vergisi,
- **Özel iletişim vergisi,**
- Serbest meslek erbabının kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ait sağlık harcamaları,
- Serbest meslek erbabının kendi ev ihtiyaçları için yapmış olduğu her türlü harcamalar,
- Serbest meslek erbaplarının bağlı olduğu meslek odası seçimleri ile ilgili olarak verilen yemek ve kokteyl hizmeti karşılığı olarak ödenen bedeller,
- Meslek odaları ve meslek birliklerinin hizmet binalarının yapımı için ödenen katılım payları (Kanunları veya yönetmelikleri gereğince aidat niteliğinde olmayan ödemeler),
- Serbest meslek erbabının kendi özel ihtiyaçları için yapmış olduğu giyim, bakım, kuaför, parfüm gibi benzeri harcamalar,
- Mesleki faaliyette kullanılmayan cep telefonu ve araç telefonu ödemeleri,
- Mesleki faaliyetle ilgili olmayan kongre, seminer ve konferans giderleri,
- Mükellefiyete ilişkin yıllık gelir vergisi, katma değer vergisi, muhtasar, geçici vergi beyannameleri ile SGK prim bildirgelerine ait damga vergileri.

6. Gelir Vergisi Tarifesi

GVK'nın 103. maddesinin birinci fıkrasında yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2024 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

Beyanname Veren Avukatlar

110.000 TL'ye kadar	%15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	%20
580.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	%27
3.000.000 TL'nin 580.000 TL'si için 135.000 TL, fazlası	%35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 982.000 TL, fazlası	%40

Ücretli Olarak Çalışan Avukatların Vergi Kesintileri

110.000 TL'ye kadar	%15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	%20
870.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	%27
3.000.000 TL'nin 870.000 TL'si için 213.300 TL, fazlası	%35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 958.800 TL, fazlası	%40

Bu kitapçıkta yapılan açıklamalar avukatın avukatlık mesleği ile ilgili kazançları ile sınırlı tutulmuştur. **Avukatın bu kazançta ilave olarak kira, faiz, kâr payı, ücret, diğer kazanç ve iratlar gibi başkaca kazançları da bulunabilir.** Bu tip ilave gelirler bulunması durumunda vergilendirme rejiminin nasıl olacağı hususunda Gelir Vergisi Kanunu'na ve Türk Vergi Sistemi ile ilgili yazılmış kitaplara bakılabilir.⁷

7 Bu kitaplardan bir tanesi: Nurettin Bilici, Türk Vergi Sistemi 47. baskı, Savaş Yayınevi, Ankara.

Ek 1: Mesleğe Yeni Başlayan Genç Avukatlar İçin Vergi ve Sigorta Prim Teşvik Uygulaması

İçerisinde avukatların da yer aldığı yeni iş kuran gençlere, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren **üç yıl boyunca elde ettikleri kazancın bir kısmını vergi dışı bırakmak** ve gençleri girişimciliğe yönlendirilmesini desteklemek amacıyla, GVK ile vergi teşviki ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile de sigorta prim teşviki getirilmiştir.

GVK'nın mükerrer 20. maddesi ile 10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan genç girişimcilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının GVK'nın 103. maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan (2024 yılında 230.000 TL) tutara kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir.

1.1. Vergi Teşvikinden Kimler Yararlanabilir?

GVK'da genç girişimcilerde kazanç istisnasından;

- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan,
- Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin yararlanabileceği belirtilmektedir.

Henüz 29 yaşını doldurmamış ve ilk defa gelir vergisi mükellefi olacak avukatlar, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanma koşullarını taşımaktadır.

Kazanç istisnasından yararlanan avukatlar, beyana tabi başka bir gelirin (kira, menkul sermaye iradi, ücret, diğer kazanç ve iratlar) olması durumunda sadece avukatlık kazançları dolayısıyla teşvik uygulamasından yararlanabileceklerdir.

Teşvik kapsamındaki avukatların, bir vergilendirme döneminde ticari, zirai veya mesleki faaliyetlerinden bir veya birkaçından kazanç elde etmeleri durumunda teşvik, beyan edilen bu gelirlerin toplamına uygulanır.

Vergi teşviki, üç vergilendirme dönemi ile sınırlı olup önceki faaliyetine devam ederken yeni bir faaliyete başlanması teşvik süresini uzatmayacaktır.

Söz konusu teşvikten yararlananlar tarafından verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinin gelir bildirim tablosuna o yıl elde ettikleri gelirden teşvik tutarı düşüldükten sonra kalan tutar gelir olarak yazılacaktır.

Teşvik kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya teşvik tutarının altında kazanç elde edilmesi halinde de yıllık beyanname verilecektir.

Bir vergilendirme döneminde teşvik tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda teşvikten yararlanılmayan tutar, ertesi yıla devredilemeyecektir.

1.2. Vergi Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, vergi teşvikinden yararlanabilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekmektedir:

Düzenlemede öngörülen ilk şart işe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olmasıdır. Yani bu teşvikten yararlanmak isteyen avukat meslektaşımızın, başvuru tarihinde 29 yaşını doldurmamış olması gerekmektedir.

Diğer bir koşul ise, avukatın kendi işinde bilfiil çalışması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesidir. Avukat bir kurumda ya da başka bir avukatın yanında ücretli olarak çalışmamalı, avukatlık faaliyetini kendi adına yürütmelidir.

Bu teşvike avukatlık ortaklığı olarak başvurulması halinde, işe başlama tarihi itibarıyla ortakların tamamının tüm şartları taşıması gerekmektedir.

Bu şartları gerçekleştiren meslektaşlarımız faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının 230.000 TL'lık olan kısmını gelir vergisinden istisna etme imkanına sahip olacaktır.

Ek 2: Beyanname Verme ve Ödeme Süreleri

BEYANNAMENİN TÜRÜ	VERİLME SÜRESİ	ÖDEMENİN SON GÜNÜ
Katma Değer Vergisi	Takip Eden Ayın 28'i	Takip Eden Ayın 28'i
Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi	Takip Eden Ayın 26'sı	Takip Eden Ayın 26'sı
Yıllık Gelir Vergisi	Mart Ayının Son Günü	Mart ve Temmuz Ayının Son Günü
Birinci Dönem Geçici Vergi	17 Mayıs	17 Mayıs
İkinci Dönem Geçici Vergi	17 Ağustos	17 Ağustos
Üçüncü Dönem Geçici Vergi	17 Kasım	17 Kasım

